

(א) ע"ז טו, ג) עולה פי"ב ת"כ שם ספ"ז עיי"ש, (א) [לעיל כג, ה: טו, ד] פסחים מה. נזיר לו: ת"כ שם פי"ב ה"ז, פי"ד ה"ז, (ט) עיין פסחים ע"ד, (ו) פ"ד ראה קלד.

הגהות הב"ח

(א) נבדא מאי קאמר הכי קאמר? טס י"ט ס'ן: (ב) רש"י ד"ה ואין טעוין וכי נאכלין כחמורין ולמה לא יעשנו בדין דבין חמורין הס'ד: (א) ד"ה ופולטין וכי תפסל הס'ד ואמרי מ"ה ואם אין בהן גוון טעם אין קלילין: (ב) נזיר:

שינויי נוסחאות

[א] דר"ט אמר ר' יצחק דאמר כ"ו כ"ל ועי' תוס' סוכה דף מז [ע"ף ד"ה ליטן] [ג] כ"ב"ל נוסף הכי קאמר: [ג] ל"א ל"א וכן להלן כחמורין (ש"ס"ב). ועי' תוס': [ד] דג"ו לומר לך ומינת ש"מ לימא: [ה] כ"ב"ל נוסף או כתיב טתף שטף: [ו] מינת שבהן נמא (ש"ס): [ז] הרקיק וכו' החתיכה וכו' ל"ל [בתי"ח] (ש"ס): [ח] קאמר חסורי מחסרה והכי קתני אם כ"ו ל"ל וכו' כדכ"ז (ג"ו).] ועי' נלקוטין: [ט] מדיא נבעי (ש"ס): [י] דקניטין קדשים וחולין או קדשי כ"ו ל"ל (ש"ס): [יא] הוא דאלימא לבטולי קדשים כ"ו ל"ל (ש"ס): [יב] קלים דחד מינא הוא אימא לא מבטלי (כ"ז): [יג] ל"ל שבג' (ש"ס): [יד] שהן (כ"ז): [טו] מינת ורובע לימא כתיב"ה וד"ו וכן: [טז] תמא היא הדר (ש"ס): [יז] לומר לך שמתחילין זמן (ש"ס): [יח] באש וג"ו (ש"ס): [יט] מאי ומורק (כ"ז): [כ] לרוים (ש"ס): [כא] הוא רובע לימא כתיב"ה גהייה כ"ו וכו' כ"ז. וכתיב ללפניו: [כב] מל"ל נפסל: [כג] ואמרי' למקד יקדש להיות (ש"ס): [כד] רש"י ל"ל (ש"ס): [כה] כ"ו ל"ל נ"ל ולפניהם היה ג"ו שלמא כדש"י טס מנפסלי' וע"ש (באח"כ): [כז] מאי בריכה לאו זמן (כ"ז) [ולפניהם כסוכה גזירי' ככחוב כחוס' כחון]: [כח] שנעשה (ד"ו) פ"ס (ש"ס): [כ"ט] הכי ליעבדי כ"ו בשיל כ"ו מ"ש (באח"כ): [לאן] ל"ל דבשיל (ש"ס):

ליקוטים

הא כיצד בבתין לה עד זמן אבילה וכו'. פי' שאם יגעיל אותו בתוך זמן אבילה אין צריך מריקה ושטיפה כמו שפירשית לר' טרפון הואיל ויעדיין לא נאסר הגיעול. והכמים לא סבירא להו דר' טרפון משום דהיישיתן שמא לא יגיע הבישול היטני למקום הראשון. אי נמי כ"ו שלא יקל במריקה ושטיפה. (כ"אכ"ז ח"כ פ' (ז) מאי קאמר. פי' אחרי שיש בהן בנותן טעם ונאכלין כחמורין לפניהם מן הקלים ולכ"ו כהנהגה ראשונה. אמאי אין טעוין מריקה ושטיפה ואין פוסלין במגע. הכי קאמר אם יש בהן בנותן טעם הרי הקלים נאכלים כחמורין וטעוין מריקה ושטיפה ופוסלין במגע ואם אין בהן בנותן טעם אין הקלים נאכלין כחמורין ואין טעוין מריקה ושטיפה ואין פוסלין במגע. פירוש החסורי מיחסרה. (פסקי ר"ד)

האסכלא. גרדילי"י וזולין עליו זלי ט). ובגמ' דמסכת ע"ז [עו]. פריך הא ליצון בעי: **גב' ופניו צבקר**. על כרחך צקר של חול קאמר וקרי ליה צקר ראשון: **אין פיגול צרגל**. אם שחט ע"מ לאכול למחר אינו פיגול: **ואין נותר צרגל**. אם הותר צצר חטאת למחר אינו נותר דחד יומא

הוא לר"ט: **אלא זו צנצה**. לענין

מריקה ושטיפה לחודה ולא לענין פיגול ונותר ואי טעמיה מהאי קרא הוא אפילו לענין פיגול ונותר נמי: **נעשה גיעול לחצירו**. ממוך שהשלמים מציין צרגל אין בלוע שלה ה' נעשה נותר שהרי זמן שלמים לז' ימים וכי מבשל ביה שלמים האידנא הדר מבשל ביה שלמים למחר וזולע ה' משלמים שנשחטו צוים המתרת ופולט מה שבלע אתמול וזולע מן האחרונים נמלא שאינו צא ל ידי נותר ואם צא לנשל חטאת ה' זכיר לנשל אחריו שלמים צו שיה' ופולט את החטאת וזולע את השלמים: **הא יליד**. כלומר למה להלן כחמורין לומר ה' שממתין [עד] זמן אכילה כו': **מידי דהוה אגיעולי עובדי כוכבים**. דחמין בעינן דכתיב (במדבר לא) כל דבר אשר יבא צאש ה':

א"כ. דתרווייהו חדא היא ומריקה לאו היינו הגעלה לכחוד קרא לשון שוה בשניהם: ה"ג **ומאי ה'** מורק ושוטף **ש"מ מריקה בחמין שטיפה צלזון: ורצי**. אמר לך מריקה כמריקת הכוס ושטיפה כשטיפת הכוס לכך שיה' בלשון שוה מנחון חוה מצפנים: **במתנ"י** הרי **הקלים נאכלין כחמורין**. לפנים מן הקלעים ליום ב' ולינה: **ואין טעוין מריקה ושטיפה**. לסוף זמן אכילה חמורים אלא לסוף זמן אכילה קלים. ובגמ' פריך מאי קאמר הרי צה יש בנותן טעם ואמר הרי הקלין נאכלין כחמורין ט): **ואין פוסלין צמגע**. אם נפסלו הקלין ונגע בהן צצר [א]

וזלע מהן אין נפסלין [ב]. ובגמ' מפרש לה: **רקיק**. פסול שהגיע ה' בצרקיך כשר וזלע ממנו: **גב' וטעונים** **קדשי ושטיפה**. כדין החמורין: **ופוסלין צמגע**. אם היו החמורין פסולין והקלים כשרין נעשו הקלים כחמורין לפסול את הנוגעין בהן כדכתיב (ויקרא ו) כל אשר יגע בצשרה יקדש ואומר [ג] לקמן להיות כמוהו שאם פסולה א) תפסל: (ואם לא הקלין כו') **ואין טעוין מריקה**. לקמיה פריך ליעטון מיהא כדין קלין לסוף זמן אכילתן: **ואין פוסלין צמגע**. אם היה החמור שנבשל עם הקלין פסול הואיל ומועט ואין צו בנותן טעם בקלין לא נעשו הקלים כמוהו לפסול את הנוגעין בהן שהרי אף הם לא נפסלו ואידי דתנא רישא פוסלין נקט טיפא אין פוסלין: נהי **דקדשי קדשים לא צעו**. כלומר נהי ללא צעו מריקה לסוף זמן אכילת חמורין דהא מועטין וצטלי ניבעי מיהא משום קלים לסוף זמן אכילתן: **היינו דתנא או קדשי קדשים וקדשים קלים**. לאשמועינן דתסם לן כרבי שמעון דאמר קדשים קלים אין טעוין מריקה ושטיפה: **אלא לאציי**. דאמר מאי אין טעוין דקאמר כדין חמורין ה' תרתי למה לי הני מה לי הני:

דם חטאת פרק אחד עשר זבחים

צו.

השפורד והאסכלא מגעירין בחמין. איח ללא גרסי בחמין משום דבעי רצה למימר בסוף ע"ז (דף עו.) מאי הגעלה דקמני מריקה ושטיפה א"ל אציי מי דמי מריקה ושטיפה צלזון הגעלה בחמין ואי גרסינן צמסנה גופה בחמין היכי טעי רצה ונראה דשפיר גרסינן ליה וקסבר רצה מריקה בחמין והא דנקט רצה שטיפה אגב מריקה נקט ושטיפה לאו דוקא והכי קאמר מאי הגעלה בחמין דקאמר היינו מריקה דאירי צה לעיל דאיכא למ"ד בגמ' דמריקה בחמין:

ופנית בבקר. פי' צקוטרס על כרחין צקר של חול קאמר וקרי ליה צקר ראשון וקשה לנמא צ"י"ט וכגון שאהלו בתוך התמוס ואפי' תימא ה' לומר דבעי ראית פנים צוים ט' ראשון שמציא קרבנו מ"מ י"ל למחרתו שהוא ח"מ כל ז' מנא ליה ונראה לפרש דמשמע ליה כולוהו צקר אחד משום דכולוהו ז' תשלומין דראשון דחגיגה יש לה תשלומים כל ז' ומכאן קשה ללשון אחר ט' שפירש צקוטרס צפסמים בצרק מי שהיה טמא (דף עה:) גצי פסח ראשון טעון לינה פסח שני אין טעון לינה דראשון טעון יוס אחד והכל מינה וערצה (דף עו.) דקמני כשם שצבעת ימי החג טעוין קרבן שיר וצרכה ולינה כך שמיי טעון קרבן שיר וצרכה ולינה מאי ה' ללא זמן לא צרכת המזון ותפלה ה"ג מסכתרא דאי ס"ד זמן זמן כל ז' מי איכא משמע דקרבן ולינה ניהא ליה דהוה כל ז' ושמא י"ל דה"ה דהוה מנא למיפרך מלינה וליטעמיד ולשינויא דהתם אתי הכל שפיר דמשני דזמן כל ז' משכמת לה אי לא צריך ציומא קמא כריך צאדיך יומי וכן נמי מלי למימר מלינה דעולת ראיה יש לה תשלומין כל ז' ויוס הצאת קרבנו טעון לינה ולא יומר (הג"ה) והך לשמעתינן נמי מעיקרא ס"ד דהוי כל ז' מטעמא דפרישית אכל לא קאי הכי ובספרי ו מוכח דלא הוי אלא יוס אחד דקמני אין לי אלא אלו מנין לרצות המנחות והעופות כו' ת"ל ופנית בצקר כל פינות שאתה פונה לא יהו אלא כאלו משמע דלא היא ליינה אלא יוס אחד דומא דשלמים של כל השנה וקשיא ל' אי לינה צרגל אינו רק אם אי' אמאי פסח שני אין טעון לינה מי גרע ממציא עוף או מנחה צחול דטעון לינה יוס אחד אכל אי רגל טעון לינה ז' אתי שפיר דקמ"ל דפסח שני אין טעון לינה רק יוס אחד. כדוך:

ממתין אהי כל זמן אבידה והדר עבדי מריקה ושטיפה. אין לפרש דמריקה ושטיפה קודם שיעשה נותר כדי שלא יצואו קדשים לצית הפסול דהא משמע הכא דלאחר זמן אכילה עבדי מריקה ושטיפה ומיהו יש ספריים דגרסי ממתין להו עד זמן אכילה ועוד יש שפירש דלא לרצי כרפון כל יוס ויוס נעשה גיעול לחצירו ואם קודם שעשה ה' נותר עבדי מריקה ושטיפה ה"ג י' ליעבדי דכי בשיל ביה שלמים אתמול כשצא היום והחזק למריקה ושטיפה אי בשיל [א] ביה שלמים דהאידנא קודם מריקה

ועד

ושטיפה ליחסרו אלא ודאי לא חייב הכחוד עד אחר שנעשה נותר:

עין משפט ונר מצוה

נש אב מיי' פרק ח מהלכות מעשה"ק הלכה י' ופ"ה מהל' תמן ומלה הלכה כ':

ב ג מיי' פ"ח מהל' מעשה"ק הלכה י':

בא ד מיי' שם הלכה טו:

בב ה מיי' שם הלכה ח:

ו מיי' שם הלכה טו טו:

בג ז מיי' שם הלכה י':

תורה אור השלם

1. ובשלת ואבלת במקום אשר יבחר יקדח אלהיך בו וקנית בבקר והקלבת לאהליך:
דברים טו, ז

2. וכלי הירש אשר תבשל בו ישבר ואם בכלי נחשת בשלה וברק ושסף במקום:
ויקרא ו, כא

3. כל זכר בהגיה יאכל אתה קדש קדשים הוא:
ויקרא ו, כב

4. כל אשר יגע בהשרה יקדש ואשר יזה מקדח על הבגד אשר יזה עליה תכבס במקום קדש:
ויקרא ו, כ

מוסף רש"י

השפורד והאסכלא. שאלה ס'ן צקר קודם. משום דכי אתי למחר היו חמור וכי הדר מבשל צצר קודם למחר פליט פסוד בניהו טעמא ונותר חיסור כרת הוא: נעשה גיעול לחבירו. שמבטלין ס'ן ואיזי מפסיק להיות נותר עד שתחזור ופולטו מתבטלי אחר (ע"ז טו.) כל אשר יגע. כל אשר יגע בצשרה יקדש (ויקרא ו), צצר חולין או שלמים שזמן אכילתן כתיבה מתעלם ונגע חטאת, יקדש, דמתעלם להיות כמוה: יבול אפילו שלא בלע. טנועת צה ממנה קאמר ממנא יקדש, מ"ל כו' (פסחים מה):

לעוי רש"י

גרדילי"י גרדילי"א. אסכלא.

שיטה מקובצת

בבתין לה זמן אבילה והדר עבדי לה מריקה ושטיפה. גליין. כלומר דלאחר שעבר זמן אכילה ועשה נותר עבדי לה מריקה ושטיפה. ע"כ מספר ט'ן (ב"ש): **מאי קאמר**. גליין. פי' דקמני הקלים נאכלים כחמורים והכי מני אין טעוין מריקה ושטיפה ואין פוסלים במגע. ומתדירין הכי קאמר אם יש צו בנותן טעם הרי הקלים וכו'. ע"כ מספר ט'ן (ב"ש):